

STROMEN

3 Europees gevecht over duurzame energie
De onderhandelingen over de Europese taakverdeling voor duurzame energie en CO₂-uitstoot is losgebarsten.

3 Klimaatneutrale en goedkope tickets
Met hun website bieden Trees for Travel en Visitopia vliegtickets aan met ingebouwde CO₂-compensatie.

4 "Energiebesparing is altijd mogelijk"
Energiebesparing heeft een prominente rol in het boek van Nol Duinkerken 'Het Ketelhuis'.

5 Klimaatkorting op hypotheek in trek
Wie investeert in het duurzaam maken van zijn woning, krijgt bij diverse banken korting op de leensom.

6 Energy Valley en energietransitie
Directeur Gerrit van Werven vindt dat energietransitie een flinke doorstart moet krijgen in Noord-Nederland.

En verder: • service (2) • bronnen (7) • InZicht (8)

Nieuwsblad Stroom
nr. 8 verschijnt
11 mei

"Nieuwe balans voor energiesector nodig"

door
Ton Brehm

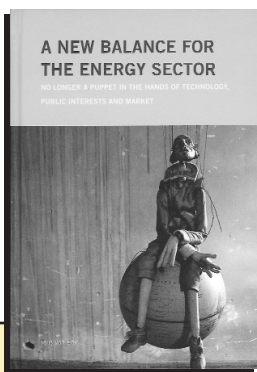
De huidige marktstructuur met hoge gasprijzen komen kolen- en gascentrales wel ten goede, maar geeft duurzame energie-opties daardoor geen ruimte. Dat systeem moet beter bekeken worden voordat nieuw, duurzaam beleid wordt gemaakt.

Dat blijkt uit het boek 'Een nieuwe balans voor de energiesector; niet langer een speelbal tussen techniek, publieke belangen en markt' van onafhankelijk onderzoeker Teus van Eck. Met zijn boek geeft hij beleidsmatige richtlijnen om tot een duurzaam energie- en milieubeleid te komen. Van Eck: "Het stimuleert tot nadenken, het boek heeft geen geheven vingertje. Het geeft aan dat de huidige situatie van de energiesector heel verklaarbaar is. Het is hokjesdenken vanuit de eigen positie, zonder inhoud. De sector moest ineens van nutsbedrijf naar marktwerking, met nu ook nog wel of niet splitsen. We moeten nodig dit systeem bekijken en de

nodig, desnoods met dwang." In zijn boek schetst hij in de eerste twee delen de huidige situatie en dat levert een vrij negatief beeld op. Daarom geeft hij in deel drie aanbevelingen die tot een positieve omslag moeten leiden. Met duidelijke doelstellingen voor milieu, economie en voorzieningszekerheid in het energie- en milieubeleid voor het publieke belang. Want volgens Van Eck wordt de impact van energievoorziening op dat publieke belang onderschat. Hij stelt dat de echte kosten en de echte (milieu)prestaties en innovatiemogelijkheden van de diverse alternatieven in energievoorziening inzichtelijk moeten zijn, voordat beleid wordt gemaakt.

CO₂-heffing
En de CO₂-emissiehandel moet worden vervangen door een CO₂-heffing op brandstofinput, omdat het nu een geldhandel is geworden, vindt Van Eck. Uit de heffing moeten noodzakelijke innovaties voor de energievoorziening worden bevorderd. Daarbij moet de huidige marktstructuur met hoge gasprijzen worden gewijzigd, omdat dit volgens hem nu gunstig is voor kolen- en kerncentrales. Hierdoor wordt geen rekening gehouden met effecten over de gehele keten en dat het niet werkt voor duurzame oplossingen. "Hierdoor is een groot wantrouwen ontstaan tussen afnemers, energiesector en politiek en bepaalt kortetermijndenken het beleid."

Energieraad-voorzitter Peter Vogtländer, die op 11 april van Van Eck het eerste exemplaar ontving, reageerde dat energie een onderwerp is met veel invalshoeken en dat betaalbaar, betrouwbaar en schoon niet eenvoudig is. "Ik ben het eens met Van Eck dat marktwerking zwaar overtrokken wordt. Leer de beperkingen van de markt kennen, want de rol van liberalisering wordt niet waargemaakt. Over emissiehandel ben ik het niet met hem eens, wel moet het systeem gerepareerd worden. Wat warmte en integratie betreft, spreken de cijfers: we verliezen per jaar 15 miljard m³ gas aan warmte die onbenut de lucht in gaat. Het benutten van restwarmte verdient veel meer aandacht. En dat is des te harder nodig gezien de ambities van dit kabinet."

Teus van Eck

Teus van Eck heeft dertig jaar ervaring in de energiesector. In 1974 begon hij bij de IJsselcentrale in Zwolle als manager, van 1982 tot 1988 had hij bij SEP Arnhem operationele en staf-functies en van 1988 tot 2005 diverse managementfuncties, eerst bij EPON (later van Electra-bel) en de laatste acht jaar bij Nuon. Sinds december 2005 is hij onafhankelijk onderzoeker.

invloed van de deelnemers analyseren. We moeten daarbij slimme mensen stimuleren mee te denken, zoek de echte Willy Wortels!" Als voorbeeld toont hij de laatste versie van een led-lampje. "Hiermee kun je een enorme klapper maken qua energiebesparing, vergeet de gloeilamp. Verder moet er nog veel gebeuren met micro-warmtekracht om het een echt succes te maken. De DTe moet een andere rol krijgen en het spel slim spelen. Met de slimme meters kunnen we nog véél meer. Daarbij zijn van de overheid creatieve oplossingen

ADVIES ENERGIETRANSITIEPLATFORM GROENE GRONDSTOFFEN:

"Biomassa eerst inzetten voor vervanging aardolie"

door
Harmen Weijer

Biomassa moet eerst ingezet worden als vervanger van aardolie en daarna pas als vervanger van aardgas en steenkool. Dat is de belangrijkste conclusie die het energietransitieplatform Groene Grondstoffen neemt in een Groenboek, dat woensdag 18 april aan landbouwminister Gerda Verburg is aangeboden.

Het Groenboek is een vervolg op de eerder uitgesproken ambitie om in 2030 een derde van de fossiele grondstoffen te vervangen door groene grondstoffen. De vier genoemde kansrijke opties voor biomassa –transportbrandstoffen, warmteproductie, stroomproductie en vervanging van chemicaliën door bioproducten– zijn nu uitgewerkt. Daarbij is als prioriteit gesteld dat biomassa, zoals restvetten en -oliën, verwerkt moet worden tot biobrandstof dan wel grondstof, en dus niet langer verstuken in elektriciteitscentrales. De belangrijkste redenen voor het

voorstellen van vervanging van aardolie (als alternatieve transportbrandstof en chemicaliëngrondstof) is dat aardolie schaarser is en de markt ervoor krappert. Ook worden aardolieproducten veel verspreider ingezet, waardoor het minder makkelijk is CO₂ bij verbranding van aardolie af te vangen. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld steenkool, want dat wordt veelal gebruikt als brandstof in elektriciteitscentrales, waar CO₂-afvang grootschalig kan worden toegepast.

Verschillende opbrengsten

Daarnaast is er een groot verschil in opbrengst tussen de vier opties: inzet van grondstoffen voor warmteproductie bijvoorbeeld heeft de laagste opbrengst, 3 euro per GJ. Elektriciteitsproductie en transportbrandstoffen leveren respectievelijk 6 en 8 euro per GJ, maar veruit het meeste waard zijn grondstoffen voor bulkchemicaliën: 30 euro per GJ. Het platform pleit ervoor te kiezen voor de optie met de hoogste opbrengst. Daarbij houdt het platform logischerwijs een warm pleidooi voor

een stevige impuls van de eigen activiteiten. "Groene grondstoffen sluiten aan bij sterkten in de Nederlandse economie: havens, agro en chemie. Door het thema Groene Grondstoffen worden ze verbonden, waardoor ze van elkaar kunnen profiteren en zich verder ontwikkelen tot een bio-based economy. Op basis van berekeningen trekt het platform de conclusie dat de inzet van groene grondstoffen uiteindelijk rendabel zal zijn, ook zonder financiële overheidssteun. In de introductiefase lijkt krachtige overheidssteun wél noodzakelijk, vooral vanwege de trendbreuk met de huidige industriële structuur."

Durfskapitaalfonds

Als belangrijkste aanbeveling voor die overheidssteun doet het platform het instellen van een publiek-privaat durfskapitaalfonds, bedoeld voor groeifinanciering van activiteiten op het gebied van groene grondstoffen. Aan dit fonds dragen zowel overheid als financiële instellingen bij en de inzet is een jaarlijks budget van 500 miljoen euro voor een periode van tien jaar. "Het fonds heeft niet de bedoeling in de plaats te komen van subsidies, maar gebruikt een andere insteek. Het is bedoeld voor groeifinanciering van activiteiten die op voorhand zijn beoordeeld als waarschijnlijk commercieel succesvol. Dit vergt een andere opstelling van de overheid: niet mikken op een zeker verlies in altijd te duur uitvallende infrastructurele projecten, maar op onzekere winst met duurzame waarde."

Zie verder p.3

Schone elektriciteit uit Delfzijl

Op het terrein van de chloorfabriek van Akzo Nobel in Delfzijl is sinds vorige week donderdag de eerste brandstofcelcentrale van start gegaan. De centrale is ontwikkeld door Nedstack uit Arnhem in samenwerking met Akzo Nobel, waarvan de waterstof benodigd voor de elektriciteitsproductie wordt afgenomen. De centrale, niet groter dan een zeecontainer, is nu nog kleinschalig (102 kW), maar opschaling naar enkele MW's is mogelijk. Nedstack wil de plant uitbreiden tot 20 MW. (Zie verder p.5)

Kabinet:
neem de tijd voor een nieuwe mep, maar niet te lang.
Edwin Zoontjes, p8